

Leders rolle i implementering av personsentrert omsorg

Anne Marie Mork Rokstad

Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse

Høgskolen i Molde

Oversikt

- Kort introduksjon av personsentrert omsorg
- Leders rolle
- Presentere resultatene fra en kvalitativ studie
- Erfaringer fra Utviklingsprogram om miljøbehandling

Personsentrert omsorg

Det grunnleggende er å bevare synet på personen med demens som en unik person gjennom hele sykdomsforløpet

Personsentrert omsorg

I demensomsorgen må man kjenne til personens:

- Sykdomsforandringer i hjernen
- Livshistorie
- Personlighet
- Helse
- Sosial støtte

Grunnantakelse:

Den omsorgen personalet yter har en avgjørende innflytelse på livet til det enkelte menneske med demens

VIPS – en konkretisering av personsentrert omsorg

- **V**erdier og visjoner i organisasjonen
- **I**ndividuell pleie og omsorg
- Evnen til å ta pasientens **p**erspektiv
- Et støttende **s**osialt miljø som underbygger personens opplevelse av verdi som menneske

Leders rolle

Ledelse handler om prosesser der en person (lederen) påvirker en gruppe mennesker til å nå et felles mål

(Northouse 2004)

Sikre et verdigrunnlag der mennesker med kognitiv svikt og det personalet som har omsorgen for dem opplever seg verdsatt

Visjon og klare mål om en personsentrert praksis

- Mål som skaper felles retning for arbeidet
- Mål være levende mål som utviklet, evalueres og justeres i bred prosess
- Enkle og tydelige mål
- Leder må gå foran som modell og vise hvordan målene skal etterleves

Personalledelse som sikrer at personalet føler seg verdsatt av arbeidsgiver

- Personsentrert personalbehandling
- Anerkjennelse for egenskaper og utførelse av arbeidet
- Respekt og gjensidig tillit
- Inkludering av alle

Individuell oppfølging med gradert støtte og bemyndigelse

- Frihet under ansvar
- Gradert støtte etter erfaring og behov – råd, veiledning, delegering
- Klima for læring og utvikling

Fagutviklingsprosesser

- Fokus på personalets forutsetninger og ferdigheter
- Omsorgsmiljøet
- Pasientfokus
- Bruk av systematiske metoder
 - Dementia Care Mapping, VIPS praksis modell, Marte meo

Sørge for rutiner som sikrer kontinuerlig kvalitetsutvikling og ivaretar tjenestemottakernes behov og interesser

- Rutiner for evaluering
- Dialog med brukere og pårørende
- Åpenhet for og søken etter tilbakemelding

The role of leadership in the implementation of person-centred care using Dementia Care Mapping: a study in three nursing homes

ANNE MARIE MORK RØKSTAD RN, MHS¹, SOLFRID VATNE RN, PhD², KNUT ENGEDAL MD, PhD³ and GEIR SELBÆK PhD⁴

¹PhD Candidate, Ageing and Health, Norwegian Centre for Dementia Research, Education and Service Development, Oslo University Hospital, Oslo, ²Professor, Molde University College, Specialized University in Logistics, Molde, ³Professor and Research manager, Ageing and Health, Norwegian Centre for Research, Education and Service Development, Oslo University Hospital, Oslo and ⁴Research Director, Centre for Old age Psychiatry Research, Innlandet Hospital Trust, Østestad, Norway

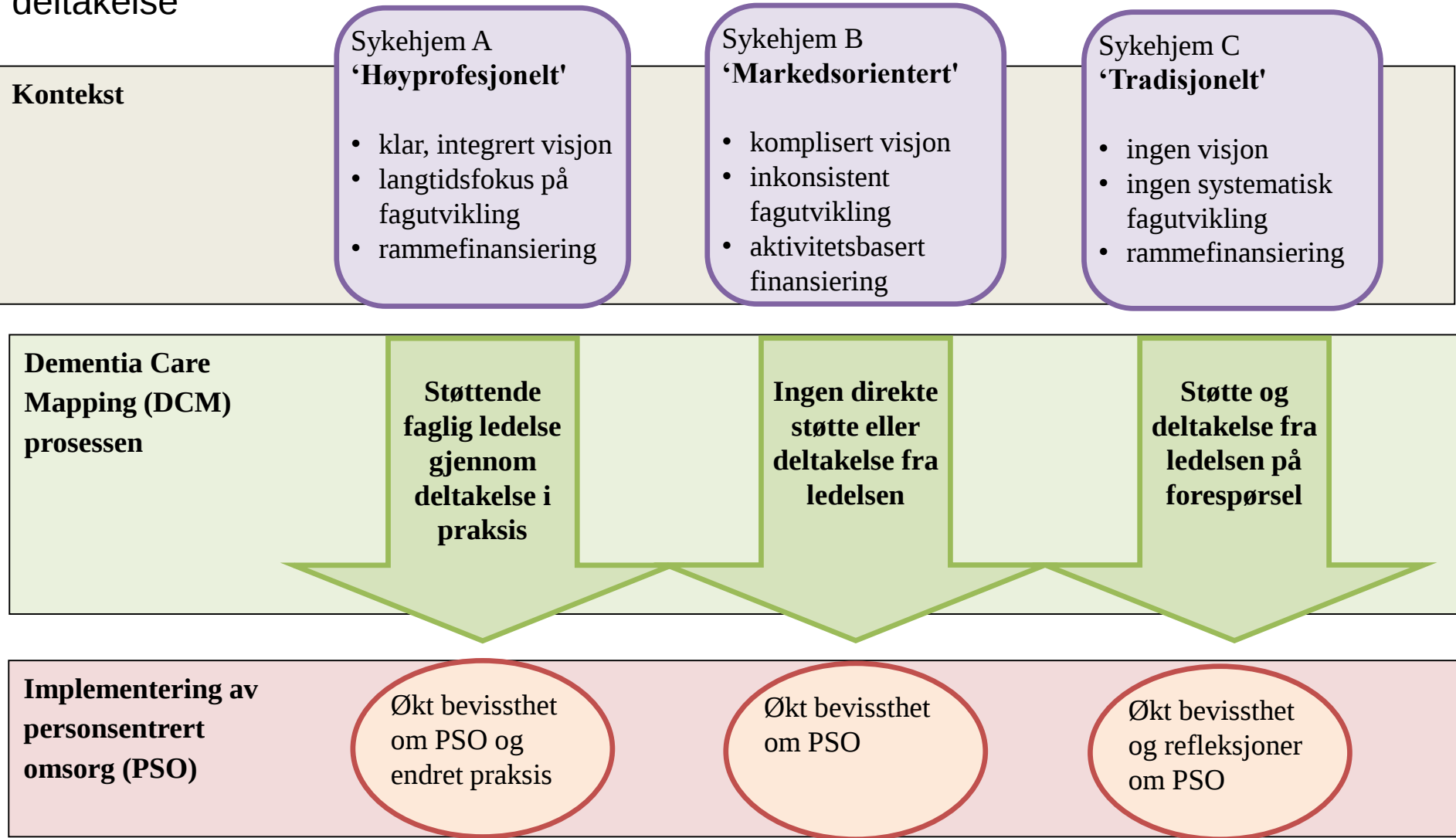
En kvalitativ studie basert på fokusgruppeintervjuer av ledere og personale i tre norske sykehjem

Dementia Care Mapping (DCM) ble brukt i tre sykehjem for en systematisk utvikling av personsentrert omsorg i praksis

Et kvalitativt deskriptivt design ble brukt for å utforske ledelsens rolle i denne utviklingsprosessen

Fokusgruppeintervjuer ble foretatt med deltakelse av 18 personale og 7 ledere på sykehjemmene

Innvirkning på implementering av personsentrert omsorg – kontekst og ledernes deltakelse

Konklusjon

Ledernes deltakelse og atferd syntes å ha innvirkning på i hvilken grad DCM-prosessen ga endret praksis i avdelingene

Lederne har en viktig funksjon i det å vise til en klar og konsistent faglig visjon for omsorgspraksis, ta aktiv del som modeller i praksis, gi kontinuerlig støtte og vise tillitt til personalet gjennom delegering

Oppsummering av erfaringer fra utviklingsprogram for miljøbehandling

- Ledelse – nøkkelen til et vellykket resultat
- Forutsigbar, men ikke fastlåst organisering og struktur
- Personsentrert pleiekultur innebærer at alle må være med

Gå skritt for skritt og bygg videre på det man lykkes med!

"Det er veldig kjekt når vi har gjort noe som vi ser er vellykket – da får vi lyst til å fortsette på den måten!"
-sitat deltaker

